

§ 9. Remiss av Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024

Dnr 1.6-519/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-10-09.

Socialförvaltningen har utarbetat ett nytt förslag till program för stöd till anhöriga 2021-2024, då programtiden för tidigare program för stöd till anhöriga löper ut. Programmet beskriver hur stadens socialtjänst ska arbeta med stöd till anhöriga. Stadsdelsnämnderna ska erbjuda anhöriga ett basutbud av service, råd och stöd samt erbjuda ett basutbud av generella insatser. Målgruppen för programmet har breddats och inkluderar bland annat barn som anhöriga och anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism eller har en kriminell livsstil. Målet med programmet är att staden har ett anhörigperspektiv som genomsyrar alla verksamheter. Syftet med programmet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst så att anhöriga har en bra livssituation, en god fysisk och psykisk hälsa och får likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor.

Äldreförvaltningen instämmer i programmets mål och syfte och anser att det är angeläget att prioritera och arbeta i enlighet med det föreslagna programmet inklusive tillhörande åtgärdslista. Äldreförvaltningen ser bland annat behov av att förtydliga och bredda perspektivet vad gäller målgruppen äldre. Äldreförvaltningen ser även behov av att komplettera programmet med användandet av digitala arbetssätt.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Göran Ek (SD) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Ledamoten Göran Ek (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt framlagda förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Det är viktiga och i många fall angelägna frågor som lyfts fram i programmet. Vår inställning är dock att satsningar i första hand bör göras i preventivt syfte för att undvika att problemen alls uppstår. Med anledning av det yrkar vi avslag på förslaget med hänvisning till att pengarna ska satsas på förebyggande åtgärder.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Anhörighetskapet fördelar sig relativt jämnt mellan kvinnor och män i tid och frekvens, men för kvinnor får det fler negativa följder i det övriga livet. Kvinnor upplever i högre grad än män att omsorgsgivandet påverkar livskvaliteten och andra delar av livet negativt och anledningarna till det är något staden behöver utreda och arbeta med att stävja.

För att programmet ska kunna genomföras och levas upp till behöver likställigheten öka mellan stadsdelsnämnderna, fler personal anställas för att möta den utvidgade målgruppen och kompetenshöjande insatser till personalen budgeteras för. Det räcker inte att skriva i ett program att fler ska få anhörigstöd om inte fler personal anställs som också får de verktyg som kan behövas för att utföra insatser. Vidare finns det troligen många fördelar med att organisera anhörigstödet mer i regioner över staden men detta måste också ske utan att den lokala förankringen försvinner. Särskilt viktigt är det för grupper som har svårt att ta sig utanför den egna stadsdelen och inte kan komma till bland annat de gemensamma träffarna.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Stadens program för stöd till anhöriga beskriver hur stadens socialtjänst ska arbeta med olika typer av stöd åt anhöriga med mål om att alla verksamheter ska ha ett anhörigperspektiv. Målgruppen har sedan förra programmet breddats till att inkludera även barn som anhöriga och anhöriga till kriminella, personer med kopplingar till extremism och personer som drabbats av skjutningar vilket vi välkomnar. Målgruppen är alltså vidgad till att omfatta fler än vad som socialnämnden enligt lag är ansvariga för och betydligt fler personer än vad som man med dagens antal anhörigstödjare kan antas hinna med.

Att staden har ett anhörigstödande arbete förebygger ohälsa hos anhöriga och kan vara livsavgörande i en svår situation i hemmet. Det kan också vara avgörande för att man som anhörig kan förvärvsarbeta och orka med familjeliv samtidigt som en närstående är till exempel sjuk.

Det är också oerhört viktigt att barn som lever nära en förälder eller ett syskon med psykisk ohälsa, sjukdom eller kriminella problem kan uppmärksammas och får information kring rättigheter och stöd som kan ges. Barn som inte fångas upp tidigt riskerar att utvecklas ogynnsamt och skapa sig egna förställningar till varför vardagen ser ut som den gör.

Det framgår att stadsdelsnämnderna eller civilsamhället inte har varit involverade i framtagandet av programmet vilket är beklagligt. Idag utförs det anhörigstödande arbetet av personal i stadsdelsnämnderna och hos civilsamhället finns också mycket kunskap kring vad staden kan förbättra för målgrupperna vilket hade varit bra ta tillvara. För att programmet ska kunna genomföras och levas upp till behöver likställigheten öka mellan stadsdelsnämnderna, fler personal anställas för att möta den utvidgade målgruppen och kompetenshöjande insatser till personalen budgeteras för. Det räcker inte att skriva i ett program att fler ska få anhörigstöd om inte fler personal anställs som också får de verktyg som kan behövas för att utföra insatser. Vidare finns det troligen många fördelar med att organisera anhörigstödet mer i regioner över staden men detta måste också ske utan att den lokala förankringen försvinner. Särskilt viktigt är det för grupper som

har svårt att ta sig utanför den egna stadsdelen och inte kan komma till bland annat de gemensamma träffarna

§ 10. Remiss av Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer

Dnr 1.6-520/2020

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-11-03.

Socialförvaltningen har reviderat Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Det nya programmet gäller från år 2021 till och med 2025. Programmet utgår från den regionala strategin för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län. Då den regionala strategin har utökat målgrupperna till att även omfatta personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oberoende relationen inkluderas även dessa målgrupper i stadens program.

Äldreförvaltningen ställer sig bakom socialnämndens förslag till nytt program. Förvaltningen är särskilt positiv till att äldre tydligt inkluderas i målgruppen för programmet. Förvaltningen ser dock ett fortsatt behov av kunskap om våldsförebyggande åtgärder riktade till äldre samt att det behöver finnas anpassat stöd och insatser utifrån de sårbara gruppernas behov.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.